

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 4.12.2006
KOM(2006) 724 v konečném znění

SDĚLENÍ KOMISE RADĚ A EVROPSKÉMU PARLAMENTU

o obecném přístupu, který umožní účast partnerských zemí EPS v agenturách a programech Společenství

SDĚLENÍ KOMISE RADĚ A EVROPSKÉMU PARLAMENTU

o obecném přístupu, který umožní účast partnerských zemí EPS v agenturách a programech Společenství

Úvod

Důležitou kapitolou Evropské politiky sousedství (EPS) je možnost partnerských zemí EPS podílet se na některých politikách a programech Společenství nebo s nimi blíže spolupracovat. Jejich účast může mít dvě formy:

- partnerské země EPS mohou být buď aktivními účastníky zvláštních agentur nebo jiných orgánů podílejících se na řízení politik Společenství (např. Evropské agentury pro námořní bezpečnost, Evropské agentury pro životní prostředí, Evropského střediska pro sledování rasismu a xenofobie, dozorčího orgánu pro program Galileo atd.), spolupracovat s nimi nebo se jich účastnit jako pozorovatelé;
- partnerské země ENP se mohou podílet na provádění politik Společenství (např. na výzkumu a vývoji, ochraně spotřebitelů, informační společnosti, konkurenceschopnosti a inovacích atd.). U každého programu je třeba rozhodnout, zda by měla být účast partnerských zemí EPS financována těmito zeměmi (jako je tomu v případě členů Evropského hospodářského prostoru) nebo z rozpočtu EU (buď z prostředků vyčleněných na dotčený program podle příslušného právního základu, nebo z prostředků vyčleněných v rámci nástroje pro evropské sousedství a partnerství (NESP)).

Komise provedla komplexní průzkum stávajících agentur a programů, aby mohla posoudit možnosti pokroku v těchto oblastech. Na jeho základě stanovila dva různé přístupy - jeden pro účast v agenturách Společenství a druhý pro účast na programech Společenství.

Pokud jde o první přístup, bude třeba vyjednat samostatné dohody mezi každou partnerskou zemí EPS a každou agenturou. Ve druhém případě je v tomto sdělení na základě zkušeností získaných ze zemí před jejich přistoupením navrhován dvoufázový přístup, aby se předešlo těžkopádnému postupu vícenásobných rozhodnutí rad pro spolupráci nebo přidružení stanovujících podrobné technické podmínky účasti každé jednotlivé země v tom kterém programu. Prvním krokem Komise bude získat mandát pro vyjednání obecného protokolu ke každé dohodě o partnerství a spolupráci nebo dohodě o přidružení, přičemž se začne s partnerskými zeměmi EPS, které mají již dohodnuté akční plány EPS. Jakmile budou protokoly ratifikovány, poskytnou řádný právní základ pro mnohem jednodušší postup uzavření memoranda o porozumění s partnery EPS zaměřeného na konkrétní program, který řeší podrobnosti účasti na programu v zájmu obou stran. Možnost individuálního přístupu by byla i nadále možná, byla by však vyhrazena pouze na prioritní případy.

Komise má v úmyslu předložit doporučení na udělení zvláštního mandátu pro další protokoly k dohodám o partnerství a spolupráci nebo dohodám o přidružení na jaře 2007.

Souvislosti

Strategický dokument o Evropské politice sousedství ze dne 12. května 2004¹ stanovil cíl umožnit 16 partnerským zemím (Alžírsku, Arménii, Ázerbájdžánu, Bělorusku, Egyptu, Gruzii, Libanonu, Libyi, Izraeli, Jordánsku, Moldavsku, Maroku, Sýrii, Palestinské samosprávě, Tunisku a Ukrajině) účast v příslušných programech Společenství. V tomto strategickém dokumentu bylo uvedeno, že Komise „provedla průzkum programů a agentur EU, ve kterých by účast sousedních zemí mohla být v zájmu rozšířené EU i v zájmu sousedních zemí.“ Je zde vysvětleno, že „Evropská politika sousedství předpokládá postupné otvírání některých programů Společenství na základě vzájemných zájmů a dostupných zdrojů.“ Dále se zde uvádí, že „někteří partneři projevíli zájem účastnit na některých fórech Společenství o spolupráci nebo tvorbě pravidel, pokud možno jako pozorovatelé.“ Dne 14. června 2004 Rada tuto strategii schválila.

Platné akční plány EPS, které byly doposud uzavřeny s deseti partnerskými zeměmi (Arménií, Ázerbájdžánem, Gruzii, Izraelem, Jordánskem, Moldavskem, Marokem, Palestinskou samosprávou, Tuniskem a Ukrajinou) nebo plány, které jsou v současné době ve fázi přijetí (Egypt a Libanon), obsahují standardní formulace, podle kterých EPS otevírá nové perspektivy partnerství, včetně „možnosti postupného zahájení nebo prohlubování spolupráce v rámci příslušných programů Společenství.“ Jeden akční plán EPS obsahuje rovněž zvláštní formulaci, podle které se Evropské společenství zavazuje „celkově posoudit všechny programy a orgány Společenství za účelem jejich otevření pro účast [partnerských zemí EPS].“

Konkrétní volba zvláštních programů nebo agentur, kterých by se jednotlivé partnerské země EPS mohly účastnit, závisí na zjištění odpovídajících zájmů mezi Evropským společenstvím, partnery EPS a příslušnými agenturami a na výsledku jednání o příslušném programu s příslušnou agenturou a zemí.

Toto sdělení poskytuje souhrnné informace o agenturách a programech, které jsou k dispozici pro případnou účast partnerů EPS, a jeho cílem je stanovení obecného přístupu k dosažení výše uvedeného cíle politiky.

Odůvodnění

Účast partnerských zemí EPS v agenturách a programech Společenství nabízí velkou příležitost pro další upevňování Evropské politiky sousedství.

Některé agentury mohou mít samy zájem o odbornost partnerů EPS, zatímco pro jiné bude cíl Evropské unie spočívající v podpoře reformy správy a právních předpisů a v budování institucí v sousedních zemích prostřednictvím EPS představovat nadřazený zájem Společenství. Splnění předpokladů pro účast na práci agentur Společenství, jakými jsou např. sbližování s *acquis* nebo zřízení příslušných vnitrostátních institucí s dostatečnými kapacitami, bude v mnoha případech působit jako katalyzátor a cesta k reformám a modernizaci v příslušných odvětvích. Často bude také účinným prostředkem podpory konvergence partnerů EPS s normami, standardy, osvědčenými postupy a právními požadavky EU. Tento přístup tedy automaticky zahrnuje prvek pozitivní podmíněnosti. Účast

¹ Sdělení KOM(2004) 373 v konečném znění.

je v souladu s cílem EPS promítnout vnitřní politiky EU na podporu prosperity, stability a bezpečnosti v sousedních zemích navenek.

Některé programy Společenství, kde to právní základ povoluje, se již selektivně otvírají s cílem umožnit účast kandidátským zemím, zemím usilujícím o kandidaturu, jakož i zemím EHP a Švýcarsku. Minulé zkušenosti s nečlenskými zeměmi ukázaly, že účast v programech Společenství může mít velmi pozitivní účinek. Na úrovni politiky a právních předpisů tato účast podpořila vývoj a přijetí strategií v řadě oblastí politik souvisejících s reformou a přechodným obdobím. Povzbudila partnerské země k přijetí nových modelů konzultací a zapojení soukromého sektoru. Její zásluhou získali tvůrci politiky třetích zemí přístup do specializovaných sítí a jsou konfrontováni s praktickými aspekty tvorby politiky EU. V některých případech vedla účast ke zřízení nových institucí, jindy k posílení správní kapacity a právní autority stávajících institucí. Posloužila také k rozšíření osvědčených postupů. A v neposlední řadě zviditelnila Evropskou unii ve třetích zemích.

Právní předpoklady

Zakládající právní předpisy (stanovy) agentur často možnost účasti třetí země obsahují.

Právní základ programů Společenství také často poskytuje možnost účasti třetí strany (tzv. „zahajovací doložka“).

Dodatečně je třeba podle mezinárodního práva uzavřít závazné dohody, které by stanovily obecné podmínky účasti partnerů EPS.

Účast v agenturách Evropského společenství

Evropské společenství a Evropská unie až dosud zřídily podle různých právních základů prvního pilíře v příslušných oblastech působnosti 21 nevýkonných agentur. Zřízení třech dalších se připravuje. Tyto agentury jsou často financovány z rozpočtu Společenství. Některé z nich se samofinancují. Tři další vycházejí z ustanovení druhého pilíře, jejich činnost je tedy podřízena Radě a financována výlučně z příspěvků jednotlivých členských států. Další tři z nich jsou zřízeny podle ustanovení třetího pilíře. Celkem jde tedy o 30 různých orgánů a agentur (viz příloha A).

Evropskou regulační agenturu lze definovat jako nezávislý právní subjekt, který je zřízený zákonodárcem s cílem pomoci s úpravou v určitém odvětví na evropské úrovni a s prováděním určité politiky Společenství. Plněním svých úkolů napomáhá zlepšení způsobu používání pravidel v celé EU.

Jejich zakládající předpisy obsahují mnohdy standardní ustanovení, že „agentura je přístupná účasti třetích zemí, které s Evropským společenstvím uzavřely dohody stanovující přijetí a uplatňování práva Společenství ze strany těchto zemí v oblasti, která je upravena ve zřizovacím aktu. V rámci těchto dohod byly vypracovány úpravy, které upřesňují zejména povahu a pravidla účasti těchto zemí na činnosti agentury včetně opatření týkajících se účasti na práci některých interních orgánů, finančních příspěvků a zaměstnávání pracovníků².“ Jejich účast se však vždy rozumí bez hlasovacích práv v rozhodovacích orgánech agentur. Účast na činnosti agentury nepovede automaticky ani k členství v ní.

² Tato standardní doložka je rovněž obsažena v článku 24 návrhu Komise na Interinstitucionální dohodu o operačním rámci pro Evropské regulační orgány, sdělení ze dne 25. února 2005, KOM (2005) 59 v konečném znění.

Jelikož evropský zákonodárce zřizuje každou agenturu na základě příslušné sekundární legislativy se stanovením zvláštních ustanovení pro každou agenturu, stanoví různé podmínky účasti třetích zemí v závislosti na odvětví, ve kterém taková agentura působí (viz příloha B).

Stanovení politiky pro účast partnerů EPS

Konkrétní účast jednotlivých partnerských zemí EPS ve zvláštních agenturách je třeba při stanovení a zvážení zájmů Společenství a jednotlivých partnerů EPS ještě dojednat a upravit. Zapojení partnerů EPS do činnosti agentur, které umožňují jejich účast, musí proběhnout postupně a selektivně, přičemž je třeba vzít v úvahu vzájemné výhody takové účasti i předpoklady pro jejich účast. Za předpoklad je třeba považovat také absorpční schopnost agentury. Komise zintenzivní své kontakty se všemi partnery EPS, aby zjistila jejich potenciál pro selektivní účast v agenturách Společenství. Bude přitom vycházet z priority, kterou každá partnerská země této otázce připisuje, a ze svého dlouhodobého závazku takovou účast podporovat. V pravidelném dialogu vedeném v různých orgánech zřízených v rámci partnerských dohod a dohod o přidružení (např. v Radě pro spolupráci a pro přidružení) budou partneři EPS vyzýváni, aby stanovili a předložili své konkrétní zájmy a kapacity pro účast na práci agentur Společenství.

Současně s přípravou formálních dohod, které umožní partnerům EPS účast v agenturách Společenství, bude třeba nalézt a podporovat jiné cesty progresivního zvyšování technické spolupráce agentur se sousedními zeměmi za účelem přípravy jejich případné účasti. Do tohoto postupu by se mělo přiměřeným způsobem zapojit i vedení příslušných agentur.

Aniž by chtěla předjímat výsledek konkrétnějších konzultací, považuje Komise pro partnery EPS za nejdůležitější tuto činnost agentur Společenství :

- Účast v Evropské agentuře pro bezpečnost sítí a informací (ENISA) bude vyžadovat přijetí a uplatnění právních předpisů Společenství v oblasti bezpečnosti sítí a informací, bude však možná pro všechny zainteresované partnery. Evropští partneři EPS, kteří jsou signatáři „Chicagské úmluvy“³ a souhlasili s přijetím a používáním práva Společenství v příslušné oblasti, se mohou účastnit činnosti Evropské agentury pro bezpečnost letectví (EASA). Třetím zemím, které uzavřely dohody s Evropským společenstvím v příslušném odvětví, může být v agentuře EASA udělen status pozorovatele. Jelikož EASA je od roku 2003 také členem Sdružených leteckých úřadů (Joint Aviation Authorities – JAA), existuje již určitá míra spolupráce s některými třetími zeměmi, které jsou rovněž členy JAA. Evropští partneři EPS – nečlenové JAA stejně jako neevropské země mohou s EASA spolupracovat prostřednictvím pracovních dohod uzavřených formou správních ujednání mezi jejich úřady pro civilní letectví a agenturou za účelem dosažení účinnějších postupů ověřování a usnadnění certifikace výrobků letecké techniky. Partneři EPS s významnou výrobou v oblasti letectví mohou s Evropským společenstvím rovněž uzavřít dohody o vzájemném uznávání svých příslušných certifikací a podílet se tak na spolupráci s EASA v oblasti regulace a správy. Za podmínek přijetí a používání práva Společenství, které jsou zakotvené v dohodách se Společenstvím, je možné upravit účast partnerů EPS v Evropské agentuře pro námořní bezpečnost (EMSA) a evropských partnerů EPS v Evropské agentuře pro železnice (ERA). Podobně je účast partnerů EPS na činnosti Evropské agentury pro bezpečnost potravin podmíněna přijetím a uplatňováním právních předpisů v oblasti

³ Úmluva o mezinárodním civilním letectví (Chicagská úmluva) ze dne 7. prosince 1944.

bezpečnosti potravin a krmiv⁴. Evropská agentura pro životní prostředí (EEA) – agentura Společenství čítající od přistoupení Švýcarska 32 členů – rozšiřuje v současné době možnosti pro účast vybraných partnerských zemí EPS v některých oblastech své činnosti. Prioritu již dala spolupráci s partnery EPS v regionálních fórech (např. životní prostředí pro Evropu pod hlavičkou Evropské hospodářské komise OSN, aktivita v oblasti ochrany životního prostředí v rámci evropsko-středomořského partnerství a černomořské komise).

- Účast partnerů EPS není v současné době možná v některých agenturách Společenství, které se omezují na pomoc členským státům ES v uplatňování určitých interních politik Společenství, jako je např. Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání (Cedefop), Úřad pro harmonizaci ve vnitřním trhu (OHIM) nebo Odrůdovým úřadem Společenství (CPVO).

Hlavním cílem dalších agentur je právě spolupráce s třetími zeměmi, včetně partnerů EPS, jak je tomu například v případě Evropské nadace odborného vzdělávání (ETF). Jelikož partneři EPS jsou evidentně protějšky takových agentur ES, nemohou se účastnit jejich práce jako pozorovatelé nebo v jiné podobné funkci.

Některé jiné agentury uvažují v současné době o selektivní spolupráci s třetími zeměmi jako partnery pro zvláštní činnost. O podrobnostech takové spolupráce rozhoduje vedení příslušné agentury. Žádoucí a uskutečnitelná se zdá být ad hoc účast partnerů EPS v různých oblastech činnosti Evropské nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek (Eurofound), jako jsou např. výbory znalců, semináře a v průzkumech. Uvažovat lze také o účasti v informační činnosti a ve vnitrostátních informačních sítích Evropské agentury pro bezpečnost a zdraví při práci (EU-OSHA). Jakmile některé agentury, např. Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC), které nyní neformálně spolupracuje s partnery EPS ve vybraných otázkách, jako je influenza ptáků, ukončí svou současnou zahajovací fázi, budou schopny nabídnout partnerům EPS rozsáhlejší účast. Nařízení, kterým se zřizuje Agentura Společenství pro kontrolu rybolovu (CFCA), umožňuje spolupráci se třetími zeměmi v oblasti kontrol a inspekcí rybolovu.

Okolnosti a možnosti případné účasti partnerských zemí EPS⁵ jsou tedy v každé agentuře jiné.

V mnoha případech bude nutný postupný přístup, který začne zahájením programů spolupráce, aby se partnerské země EPS mohly seznámit s činností agentur. Jejich cílem by měla být potřebná příprava v podobě přijetí *acquis* Společenství a vybudování správní kapacity, pokud to jsou předpoklady účasti. Teprve potom by bylo s ohledem na zkušenosti získané během programů spolupráce vhodné zvážit, zda dojde k uzavření dohody o zapojení partnera do práce dotčené agentury.

Evropský policejní úřad (Europol), Evropská jednotka pro soudní spolupráci (Eurojust), Evropská agentura pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států Evropské unie (Frontex) sice nejsou otevřeny pro členství partnerských zemí EPS, nabízejí však možnosti spolupráce s nimi. Dohody o spolupráci existují s řadou třetích zemí, včetně Ruské federace, zatímco jiné země jako USA a Chorvatsko uzavřely operativní dohody. Při

⁴ 375 směrnic o bezpečnosti potravin a krmiv, 95 směrnic o zdraví zvířat, 84 směrnic v oblasti rostlinolékařství a přibližně 400 nařízení a různých rozhodnutí a doporučení.

⁵ Termín „partnerské země“ použitý v tomto sdělení zahrnuje také Palestinskou samosprávu.

výběru partnerských zemí se zvažuje prioritá politiky vnějších vztahů Evropské unie, ale i priority vyplývající z operativních potřeb.

Účast v programech Evropského společenství

Komise řídí celou řadu programů Společenství v určitých odvětvích (např. Aeneas, Tempus, Erasmus Mundus), které jsou zvláště zaměřeny na podporu třetích zemí, zejména partnerů EPS. Tyto externí programy nejsou předmětem tohoto sdělení.

Toto sdělení se týká výlučně interních programů Společenství zřízených ve prospěch členských států EU a na podporu interních politik Evropského společenství. Tyto programy představují integrovaný soubor opatření přijatých Evropským společenstvím za účelem podpory spolupráce mezi jeho členskými státy v různých specifických oblastech a v horizontu několika let k dosažení cílů, které si Společenství vytyčilo. V zásadě jsou zřízeny výlučně pro členské státy a financovány ze zvláštního okruhu souhrnného rozpočtu EU. Nařízení, kterými jsou tyto programy zřizovány, však mnohdy umožňují účast třetích zemí, jsou-li splněny určité podmínky. Navíc některé interní programy mají v závislosti na jejich předmětu činnosti i vnější rozměr.

Evropské orgány zřizují v současné době nové programy Společenství, které budou financovány v rámci finančního výhledu na období 2007 – 2013. Tyto programy jsou částečně uvedeny ve sdělení Komise ze dne 22. května 2006⁶, které shrnuje balík legislativních návrhů, které byly předloženy k rozhodnutí. Uvedené sdělení však nezahrnuje legislativní návrhy, o kterých byla uzavřena politická dohoda až po 17. květnu 2006. Celkový přehled není v současnosti ještě konečný, neboť legislativní proces týkající se mnoha nových programů stále pokračuje. Je proto možné vypracovat pouze předběžný seznam příslušných právních základů (příloha C), který se může ještě měnit.

V mnoha případech nové programy Společenství nahradí stávající, neboť jejich platnost končí koncem roku 2006. Toto sdělení se proto zaměřuje pouze na programy, jejichž platnost je delší než konec tohoto roku.

Mnohé z těchto právních základů stanoví, že program může „být otevřen účasti třetích zemích, pokud to umožňují dohody.“ Některé takové „zahajovací doložky“ upřesňují způsobilost třetích zemích (zejména zemí, jichž se týká EPS) pro účast „za podmínek stanovených v příslušných dohodách stanovujících obecné principy jejich účasti v programech Společenství.“

Stávající dohody o partnerství a spolupráci nebo dohody o přidružení s partnery EPS neobsahují ustanovení týkající se programů Společenství. Vzhledem k tomu bude proto zřejmě potřebné uzavřít protokoly k těmto dohodám, a to zejména podle článku 300 Smlouvy o založení Evropského společenství a s odvoláním na interní právní základy pro různé dotčené programy Společenství. Tyto protokoly by měly obsahovat rámcové dohody stanovující obecné podmínky účasti partnerů EPS a měly by sloužit jako základ pro memoranda o porozumění, které potom upřesní technické, finanční a správní otázky účasti jednotlivých partnerů EPS ve zvláštních programech.

⁶ SEK(2006) 665.

Stanovení jednotné politiky pro zapojení partnerů EPS

Účast v různých programech Společenství bude pro partnerské země EPS a pro Společenství z hlediska zájmů a využití různá. Krátký průzkum oblastí politiky přinesl tyto poznatky:

- Rámcový program pro konkurenceschopnost a inovaci (CIP) společně s prvky zaměřenými na podnikavost a inovaci představuje výraznou změnu podpory podnikavosti v rámci Evropského společenství. Účast partnerských zemí EPS bude možná na základě dvoustranných dohod.
- Po konsolidaci vedení dalšího nového podprogramu – Inteligentní energie - Evropa bude účast partnerských zemí EPS také předmětem zvláštních dohod.
- To samé platí i pro třetí prvek programu CIP, tj. pro program na podporu politiky informačních a komunikačních technologií.
- Evropské partnerské země EPS, které ratifikovaly Úmluvu Rady Evropy o přeshraniční televizi, mají různé možnosti zapojení se do programu MEDIA 2007. Obecným předpokladem jejich účasti v tomto programu je slučitelnost jejich právních předpisů v oblasti medií a v audiovizuálním odvětví s *acquis*, včetně vnějšího rozměru (např. ratifikace Úmluvy UNESCO o kulturní rozmanitosti). Všechny možnosti účasti vyžadují odsouhlasení dodatečných rozpočtových prostředků a zvláštních ujednání, stejně jako dohodu o finančním příspěvku účastnické země.
- Program o dopravě Marco Polo umožňuje účast sousedních zemí na základě dodatečných rozpočtových prostředků v souladu s postupy, které je třeba s příslušnými zeměmi odsouhlasit.
- Nejvyšší možná míra zapojení partnerských zemí EPS je vhodná v případě programu SESAR, který tvoří technologickou součást jednotného evropského nebe. Jakmile třetí země podepíše horizontální dohodu o letecké dopravě – partnerské země EPS Ázerbájdžán, Gruzie, Libanon, Moldavsko, Maroko a Ukrajina ji buď již podepsaly nebo se tak chystají učinit – , budou způsobilé pro členství ve společném podniku SESAR.
- Program veřejného zdraví na období 2007 – 2013 předpokládá možnou účast třetích zemí, zejména partnerských zemí EPS.
- To samé platí i o programu spotřebitelské politiky na období 2007 – 2013. Zvláštní obsah účasti partnerských zemí EPS bude třeba stanovit na základě jejich pokroku v uvádění jejich právních předpisů do souladu s *acquis* v této oblasti.
- Návrhy Komise týkající se programů Cla 2013 a Fiscalis 2013 počítají s účastí těch partnerských zemí EPS, které dosáhly uspokojivé úrovně aproximace svých právních předpisů a správních metod s předpisy Společenství, za předpokladu uzavření rámcové dohody.
- Pericles – program Společenství týkající se výměny, pomoci a odborného vzdělávání za účelem ochrany eura proti padělání – bude otevřen účasti nečlenských států, pokud budou v rozpočtu Společenství k dispozici potřebné prostředky a za podmínek, které budou s těmito zeměmi dohodnuty.

- Program o interoperabilním poskytování celoevropských služeb elektronické správy (eGovernment) veřejným správním orgánům, podnikům a občanům (IADBC) předpokládá spolupráci se třetími zeměmi, včetně partnerských zemí EPS v souladu s ustanoveními čl. 14 odst. 2 rozhodnutí 2004/387/ES, kterým byl tento program přijat, aniž jsou dotčeny ostatní ustanovení uvedeného rozhodnutí. Náklady takové účasti budou hrazeny z rozpočtu programu.

Kromě těchto přísně interních programů, které jsou za určitých podmínek otevřeny účasti partnerských zemí EPS, jsou již navrženy další programy Společenství s cílem umožnit zvláštní formy účasti partnerů EPS. Ty nabízejí zvláštní formy zapojení fyzických osob a subjektů z partnerských zemí EPS, aniž by bylo nutné v rámcových dohodách stanovovat obecné podmínky přijaté formou protokolů k dohodám o přidružení, partnerství nebo spolupráci.

- Sedmý rámcový program pro výzkum již poskytuje možnosti financování partnerských organizací EPS.
- Program celoživotního vzdělávání počítá s možností financování partnerů ze třetích zemí, kteří se účastní akcí partnerství, projektu nebo sítě až do výše 1 % rozpočtu programu.
- Kulturní program na podporu kulturní spolupráce mezi tvořivými umělci, kulturními činiteli a institucemi je otevřen pro spolupráci (nikoli pro účast) se třetími zeměmi, které uzavřely dohody o přidružení nebo spolupráci s Evropským společenstvím (např. partnerské země EPS), jež obsahují kulturní doložky, a to na základě dodatečných rozpočtových prostředků a zvláštních postupů.
- Program Mládež v akci na období 2007 – 2013 předpokládá spolupráci se třetími zeměmi, které podepsaly dohody s Evropským společenstvím v oblasti práce s mládeží (tzv. „partnerské země“). Způsob spolupráce tak umožňuje zapojení účastníků z partnerských zemí EPS do většiny činností podporovaných programem.
- V rámci programu Hercule II mohou být výdaje, které jsou určeny na ochranu finančních zájmů Společenství, použity v souvislosti s účastí partnerských zemí EPS.
- Projekty podle různých programů v oblasti práva, svobody a bezpečnosti financované v rámci rámcového programu pro základní práva a spravedlnost mohou zahrnovat třetí země, jako např. partnery EPS, pokud jejich zapojení poslouží cíli těchto projektů. Rámcový program pro bezpečnost a ochranu svobod také umožňuje účast třetích zemí v jednotlivých projektech.
- A konečně z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) je možné financovat některé akce mimo území Evropského společenství v rámci přeshraniční, nadnárodní nebo meziregionální spolupráce.

Existují také některé programy Společenství, které zřejmě nejsou vhodné pro účast partnerů EPS, např. program Evropa pro občany, který podporuje aktivní evropské občanství. Další programy jako je e-Content Plus, Safer Internet Plus nebo Solidarita a Řízení migračních toků jsou otevřené jakékoli formě účasti partnerských zemí EPS nebo spolupráce s nimi. To je také případ programu Společenství pro zaměstnanost a sociální solidaritu (Progress), který je zaměřen na podporu plnění cílů Evropské unie v oblasti zaměstnanosti a sociálních věcí vytyčených v sociální agendě.

Metodika

Metodika pro umožnění účasti partnerů EPS se mezi agenturami a programy Společenství liší.

Účast partnerů EPS v agenturách vyžaduje dvoustranné dohody, které musí být vypracovány pro každého partnera EPS a pro každou agenturu jednotlivě a zvlášť. Takové dohody budou upravovat např. splnění legislativních nebo administrativních předpokladů (tj. úplný soulad s příslušným *acquis*), výsady a imunity pro zaměstnance agentur během jejich služebních cest do partnerských zemí EPS, pracovní povolení a sociální zabezpečení a jiné otázky statusu ve vztahu k občanům partnerských zemí EPS vykonávajícím práci v agenturách, delegaci svrchovaných práv spojených s příslušnými agenturami, právo agentur uplatňovat právo Společenství v jejich vztazích s partnerskými zeměmi EPS a finanční kontrolu.

Pokud jde o programy Společenství, Komise navrhuje přiměřený postup, tj. postup, který se již osvědčil v případě kandidátských zemí a zemí usilujících o kandidaturu⁷ (tzv. rámcový přístup používaný od roku 2002). Metodika má dvě základní fáze:

Právní základy příslušných programů pravidelně vyžadují, aby byly podmínky účasti třetích zemí stanoveny v dohodách mezi Společenstvím a dotčenými zeměmi. V současné době jsou v platnosti dohody o partnerství a spolupráci nebo dohody o přidružení se všemi partnery EPS kromě tří (platnost dohody o partnerství a spolupráci s Běloruskem je v současné době pozastavena; dohoda o přidružení se Sýrií ještě nebyla podepsána a dohoda o přidružení s Lybií ještě nebyla vyjednána), neobsahují však žádné podmínky tohoto druhu. S každým partnerem EPS by proto měl být přednostně uzavřen protokol k rámcové dohodě⁸, který by stanovil obecné zásady jeho účasti a umožnil jeho účast v programech, jejichž právní základ zahrnuje ustanovení o „otevření se“ zemím EPS (viz příloha C).

Vhodné by bylo zahájit vyjednávání takových protokolů s partnerskými zeměmi EPS, se kterými již byly uzavřeny akční plány EPS. Jelikož v září 2005 vstoupila v platnost dohoda o přidružení s Alžírskem, může být i v tomto případě vypracován protokol, který umožní konzultaci memoranda o porozumění, jakmile bude odsouhlasen akční plán EPS.

Tyto protokoly by měly rovněž stanovit, že podrobnější podmínky účasti budou upravovat memoranda o porozumění pro každý program zvlášť, přičemž je třeba přihlídnout ke konkrétním zájmům obou stran. Kromě toho stanoví také pravidla účasti, zejména požadované správní kapacity a finanční příspěvek, mechanismus účasti na řízení programu a finanční kontroly.

„Rámcový přístup“ má tu výhodu, že vyžaduje ratifikaci pouze jednoho protokolu na každého partnera EPS a jeho výsledkem je rámcová dohoda, jež otevírá cestu pro uzavření memoranda o porozumění pro určitý program. Tato metodika umožňuje Komisi, která jedná jménem Společenství, stanovit nebo později pozměnit technické a administrativní podmínky účasti jednotlivých partnerů EPS v určitých programech, aniž by bylo nutné pro tyto technické podrobnosti použít těžkopádný postup rad pro spolupráci a přidružení. Tento obecný přístup však v prioritních případech jasně definovaného zájmu nebrání příslušným orgánům, aby

⁷ Viz například sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu o přípravě účasti zemí Západního Balkánu v programech a agenturách Společenství ze dne 3. prosince 2003, KOM(2003) 748 v konečném znění.

⁸ Příklady takových rámcových dohod a protokolů ke stabilizačním dohodám a dohodám o přidružení s některými zeměmi Západního Balkánu lze najít v Úředním věstníku L 192 ze dne 22. července 2005.

rozhodly jednotlivě o možnosti účasti některé partnerské země EPS ve zvláštním programu, zejména tehdy, jestliže shora uvedený protokol neexistuje.

Tato memoranda o porozumění vyjednaná mezi Komisí a partnerem EPS by měla mít standardní formu, která již byla stanovena v případě kandidátských zemí a zemí, které o kandidaturu usilují. Programy, které jménem Společenství spravují výkonné agentury (jednotlivé části Rámcového programu pro konkurenceschopnost a inovaci, Marco Polo, Inteligentní energie, programy Media a Sedmý rámcový program pro výzkum), budou muset být plně součástí vyjednávání.

Finanční příspěvky a pomoc Společenství

Partneři EPS, které mají zájem o účast v agenturách a v programech Společenství, budou požádáni o finanční příspěvek. Jelikož jejich finanční příspěvek musí být vypočítán na základě zvláštností každé jednotlivé agentury nebo programu, je nemožné je stanovit předem. Kritéria výpočtu poplatku za účast jsou u každé agentury i programu jiné. V některých případech se vypočítají podle vzorce založeného na HDP, jindy závisí na úkolech agentur nebo programů. Na výpočet příspěvků mohou mít vliv také zvláštnosti jednotlivých partnerů EPS. Obecně se při stanovení příslušných příspěvků jednotlivých partnerů EPS využijí zkušenosti s kandidátskými zeměmi.

Jak již bylo výše zmíněno, programy Společenství zřízené pro interní účely mají zřídka v rozpočtu prostředky vyčleněné na spolupráci se třetími zeměmi.

Stejně jako v případě programů Společenství, jsou i v rozpočtu agentur Společenství zpravidla pouze interní rozpočtové okruhy. Účast nečlenských států v agenturách bude proto muset být hrazena buď zcela příspěvkem do rozpočtu Společenství nebo prostřednictvím programů spolupráce financovaných formou pomoci Společenství z nástroje pro evropské sousedství a partnerství nebo od jiných dárců.

Podobná obecná podpora účasti v agenturách a programech jako u kandidátských zemí a zemí usilujících o kandidaturu se v případě partnerských zemí EPS v současné době neplánuje, neboť Evropská politika sousedství s politikou rozšíření Evropské unie nesouvisí. EPS má za cíl podporu modernizace a reform, zejména modernizaci institucí a budování kapacit v partnerských zemích EPS.

Proto může být taková podpora součástí pravidelných vnitrostátních plánů podpory Společenství z nástroje pro evropské sousedství a partnerství (NESP) prostřednictvím strategických dokumentů zemí a vnitrostátních orientačních programů. Tato podpora, která by mohla být omezena na předem dohodnuté období, by byla určena na účast země – příjemce podpory z NESP ve zvláštních programech nebo agenturách nebo na přípravu takové účasti formou budování správních kapacit nebo harmonizace právních předpisů, politik a osvědčených postupů. Mohla by být rovněž využita na pomoc příjemcům při zjišťování všech možností, které tyto programy poskytují.

Podávání zpráv

Komise bude pravidelně informovat Radu a Parlament o pokroku dosaženém v provádění Evropské politiky sousedství a při podpoře a plnění jednotlivých akčních plánů EPS. Tyto zprávy budou obsahovat také informace o účasti v agenturách a programech. Komise předkládá první takovou zprávu současně s tímto sdělením.

Další kroky

Řada partnerských zemí EPS již vyjádřila svůj zájem o účast ve vybraných agenturách a programech. Odkazují také na závazky obou stran v různých akčních plánech EPS, že budou hledat možnosti takové účasti.

Na základě pokroku v této oblasti, který představuje přijetí právních základů pro různé programy Společenství, jež vstoupí v platnost s finančním výhledem na období 2007 – 2014, jsou v současné době splněny následující předpoklady:

- (1) obecný závazek v rámci Evropské politiky sousedství otevřít agentury a programy Společenství pro účast partnerů EPS;
- (2) vyjádření zájmu určitých partnerů EPS o účast na práci agentur a v programech;
- (3) rozhodnutí o zřízení programů Společenství v rámci finančního výhledu na období 2007 – 2013 a o možnosti otevřít je pro účast partnerů EPS;
- (4) Pokud jde o zahájení vyjednávání konkrétních podmínek takové účasti, dojde v brzké době k uzavření akčních plánů EPS se 12 ze 16 partnerských zemí EPS a vstoupí v platnost dohoda o přidružení s Alžírskem.

Na tomto základě je nyní vhodné zahájit konzultace vedoucí

- (1) k postupnému a vybranému odsouhlasení rozšíření účasti jednotlivých partnerů EPS na práci a činnosti některých agentur Společenství, a to na základě vymezení vzájemných zájmů a splnění nezbytných předpokladů;
- (2) k odsouhlasení řady protokolů k příslušným dohodám o partnerství, spolupráci nebo dohodám o přidružení, čímž vzniknou rámcové dohody s těmito třinácti partnery EPS o jejich účasti v programech Společenství; a
- (3) k zahájení technických konzultací s cílem vypracovat podrobná memoranda o porozumění na základě těchto rámcových dohod, která stanoví technické podrobnosti této účasti v jednotlivých programech.

Pravidelný kontakt Komise s jednotlivými partnery EPS, zejména v rámci výborů pro spolupráci a přidružení i zvláštních podvýborů zřízených podle těchto dohod, poskytují možnost zahájení cílených technických konzultací, které mohou vymezit konkrétní vzájemné zájmy takové účasti a potom stanovit její rozsah a podmínky. Je to možné provést i prostřednictvím odvětvových dohod v příslušných oblastech.

Závěry

Komise vyzývá Radu, aby podpořila přístup popsany v tomto sdělení a vyvodila závěry o provedení tohoto aspektu Evropské politiky sousedství.

Na tomto základě Komise zamýšlí předložit doporučení, aby bylo schváleno zahájení jednání s partnery EPS za účelem vypracování výše zmíněných protokolů.

Annex A

List of EC and EU agencies (non-executive, regulatory)

	Community agencies (1st pillar)	Seats	Founding acts
1	<p>CEDEFOP* (<i>European Centre for the Development of Vocational Training</i>)</p> <p>* Centre européen pour le Développement de la Formation Professionnelle</p>	Thessalonica/GR	Regulation (EEC) No 337/75 of the Council of 10 February 1975 establishing a European Centre for the Development of Vocational Training , <i>OJ L 39, 13.2.1975, p. 1</i>
2	<p>EUROFOUND (<i>European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions</i>)</p>	Dublin/IE	Regulation (EEC) No 1365/75 of the Council of 26 May 1975 on the creation of a European Foundation for the improvement of living and working conditions , <i>OJ L 139, 30.5.1975, p. 1</i>
3	<p>EEA (<i>European Environment Agency</i>)</p>	Copenhagen/DK	Council Regulation (EEC) No 1210/90 of 7 May 1990 on the establishment of the European Environment Agency and the European Environment Information and Observation Network, <i>OJ L 120, 11.5.1990, p. 1</i>
4	<p>ETF (<i>European Training Foundation</i>)</p>	Turin/IT	Council Regulation (EEC) No 1360/90 of 7 May 1990 establishing a European Training Foundation , <i>OJ L 13, 23.5.1990, p. 1</i>
5	<p>EMCDDA (<i>European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction</i>)</p>	Lisbon/PT	<p>Council Regulation (EEC) No 302/93 of 8 February 1993 on the establishment of a European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, <i>OJ L 36, 8.2.1993, p. 1</i></p> <p>Note: In July 2006, a political agreement was reached between the European Parliament and the Council on a recast of the EMCDDA regulation. This recast is expected to enter into force still in 2006 and will replace Council Regulation (EEC) No 302/93.</p>
6	<p>EMA (<i>European Agency for the Evaluation of Medicinal Products</i>)</p>	London/GB	Council Regulation (EEC) No 2309/93 of 22 July 1993 laying down Community procedures for the authorisation and supervision of medicinal products for human and veterinary use and establishing a European Agency for the Evaluation of Medicinal Products , <i>OJ L 214, 24.8.1993, p. 1</i>
7	<p>OHIM (<i>Office for Harmonisation in the Internal Market</i>)</p>	Alicante/ES	Council Regulation (EC) No 40/94 of 20 December 1993 on the Community trade mark (See Art. 2), <i>OJ L 11, 14.1.1994, p. 1</i>
8	<p>OSHA (<i>European Agency for Safety and Health at Work</i>)</p>	Bilbao/ES	Council Regulation (EC) No 2062/94 of 18 July 1994 establishing a European Agency for Safety and

			Health at Work , <i>OJ L 216, 20.8.1994, p. 1</i>
9	CPVO (<i>Community Plant Variety Office</i>)	Angers/FR	Council Regulation (EC) No 2100/94 of 27 July 1994 on Community plant variety rights (see Art. 4), <i>OJ L 227, 1.9.1994, p. 1</i>
10	CdT* (<i>Translation Centre for the bodies of the EU</i>) * Centre de traduction des organes de l'UE	Luxembourg/LU	Council Regulation (EC) No 2965/94 of 28 November 1994 setting up a Translation Centre for bodies of the European Union , <i>OJ L 314, 7.12.1994, p. 1</i>
11	EUMC (<i>European Monitoring Centre on Racism and Xenophobia</i>)	Vienna/AT	Council Regulation (EC) No 1035/97 of 2 June 1997 establishing a European Monitoring Centre on Racism and Xenophobia , <i>OJ L 151, 10.6.1997, p. 1</i> . Due to be replaced by a <i>European Agency for Fundamental Rights</i> (see infra, proposed EC agencies, No 3)
12	EAR (<i>European Agency for Reconstruction</i>)	Thessalonica/GR	Council Regulation (EC) No 2454/1999 of 15 November 1999 amending Regulation (EC) No 1628/96 relating to aid for Bosnia and Herzegovina, Croatia, the Federal Republic of Yugoslavia and the former Yugoslav Republic of Macedonia, in particular by the setting up of a European Agency for Reconstruction , <i>OJ L 299, 20.11.1999, p. 1</i>
13	EFSA (<i>European Food Safety Authority</i>)	Parma/IT	Regulation (EC) No 178/2002 of the European Parliament and of the Council of 28 January 2002 laying down the general principles and requirements of food law, establishing the European Food Safety Authority and laying down procedures in matters of food safety, <i>OJ L 31, 1.2.2002, p. 1</i>
14	EMSA (<i>European Maritime Safety Agency</i>)	Lisbon/PT	Regulation (EC) No 1406/2002 of the European Parliament and of the Council of 27 June 2002 establishing a European Maritime Safety Agency , <i>OJ L 208, 5.8.2002, p. 1</i>
15	EASA (<i>European Aviation Safety Agency</i>)	Cologne/DE	Regulation (EC) No 1592/2002 of the European Parliament and of the Council of 15 July 2002 on common rules in the field of civil aviation and establishing a European Aviation Safety Agency , <i>OJ L 240, 7.9.2002, p. 1</i>
16	ENISA (<i>European Network and Information Security Agency</i>)	Heraklion/GR	Regulation (EC) No 460/2004 of the European Parliament and of the Council of 10 March 2004 establishing the European Network and Information Security Agency , <i>OJ L 77, 13.3.2004, p. 1</i>
17	ECDC (<i>European Centre for Disease Prevention and Control</i>)	Stockholm/SE	Regulation (EC) No 851/2004 of the European Parliament and of the Council of 21 April 2004 establishing a European Centre for disease prevention and control , <i>OJ L 142, 30.4.2004, p. 1</i>

18	ERA (<i>European Railway Agency</i>)	Lille-Valenciennes /FR	Regulation (EC) No 881/2004 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 establishing a European railway agency (Agency Regulation), <i>OJ L 164, 30.4.2004, p. 1</i>
19	European Supervisory Authority (GALILEO) GNSS Authority	Not decided	Council Regulation (EC) No 1321/2004 of 12 July 2004 on the establishment of structures for the management of the European satellite radio-navigation programmes (see Art. 1), <i>OJ L 246, 20.7.2004, p. 1</i>
20	FRONTEX* (<i>European Agency for the Management of Operational Cooperation at the External Borders of the Member States of the EU</i>) * Frontières Extérieures	Warsaw /PL	Council Regulation (EC) No 2007/2004 of 26 October 2004 establishing a European Agency for the Management of Operational Cooperation at the External Borders of the Member States of the European Union , <i>OJ L 349, 25.1.2004, p. 1</i>
21	CFCA (<i>Community Fisheries Control Agency</i>)	Vigo /ES	Council Regulation (EC) No 768/2005 of 26 April 2005 establishing a Community Fisheries Control Agency and amending Regulation (EEC) No 2847/93 establishing a control system applicable to the common fisheries policy, <i>OJ L 128, 21.5.2005, p. 1</i>

	Community agencies proposed/under inter-institutional negotiation (1st pillar)	Seats	Commission proposals
1	ECA (<i>European Chemicals Agency</i>)	Helsinki /FI	COM(2003) 644, 29.10.2003: Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council concerning the Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (REACH), establishing a European Chemicals Agency and amending Directive 1999/45/EC and Regulation (EC) on Persistent Organic Pollutants, <i>not published in OJ</i>
2	<i>European Gender Institute</i>	Not decided	COM(2005) 81, 8.3.2004: Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council establishing a European Institute for Gender Equality , <i>not published in OJ</i>
3	EFRA (<i>European Union Agency for Fundamental Rights</i>)	Vienna /AT	COM(2005) 280, 30.6.2005: Proposal for a Council Regulation establishing a European Union Agency for Fundamental Rights , <i>not published in OJ</i>

	EU agencies (2nd and 3rd pillars)	Seats	Founding acts
1	ISS (<i>European Institute for Security Studies</i>)	Paris/FR	Council Joint Action of 20 July 2001 on the establishment of a European Union Institute for Security Studies , <i>OJ L 200, 25.7.2001, p. 1</i>
2	EUSC (<i>European Union Satellite Centre</i>)	Torrejón de Ardoz/ES	Council Joint Action of 20 July 2001 on the establishment of a European Union Satellite Centre , <i>OJ L 200, 25.7.2001, p. 5</i>
3	EDA (<i>European Defence Agency</i>)	Brussels/BE	Council Joint Action 2004/551/CFSP of 12 July 2004 on the establishment of the European Defence Agency , <i>OJ L 245, 17.7.2004, p. 17</i>
4	EUROPOL (<i>European Police Office</i>)	The Hague/NL	Council Act of 26 July 1995 drawing up the Convention on the establishment of a European Police Office (Europol Convention), <i>OJ C 316, 27.11.1995, p. 1.</i>
5	EUROJUST (<i>The European Union's Judicial Cooperation Unit</i>)	The Hague/NL	Council Decision 2002/187/JHA of 28 February 2002 setting up Eurojust with a view to reinforcing the fight against serious crime, <i>OJ L 63, 6.3.2002, p. 1</i>
6	CEPOL* (<i>European Police College</i>) * Collège européen de police	Bramshill/UK	Council Decision 2005/681/JHA of 20 September 2005 establishing the European Police College (CEPOL) and repealing Decision 2000/820/JHA, <i>OJ L 256, 1.10.2005, p. 63</i>

Annex B

List of Agencies – “openness” to ENP partners

Agency	Seat	Potentially open to ENP partners	Relevant legal provisions
CEDEFOP (European Centre for the Development of Vocational Training)	Thessalonica	No	Regulation (EEC) No 2337/75 of 10 February 1975
EUROFOUND (European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions)	Dublin	Yes	Regulation (EEC) No 1365/75 of 26 May 1975, Article 3(2): The Foundation shall cooperate as closely as possible with specialised institutes, foundations and bodies in the Member States or at international level.
EEA (European Environment Agency)	Copenhagen	Yes	Regulation (EEC) No 1210/90 of 7 May 1990 Preamble: Whereas it is desirable to provide for the Agency to be open to other countries which share the concern of the Community and the Member States for the objectives of the Agency under agreements to be concluded between them and the Community; Article 2: For the purposes of achieving its objective, the tasks of the Agency shall be: (v) to promote the incorporation of European environmental information into international environment monitoring programmes such as those established by the United Nations and its specialised agencies; (vi) to ensure the broad dissemination of reliable environmental information. Article 19: The Agency is open to countries which are not members of the European Communities but which share the concerns of the Communities and the Member States for the objectives of the Agency under agreements concluded between them and the Community following the procedure in Article 228 of the Treaty.

			<p>Article 20: No later than two years after the entry into force of this Regulation, the Council shall decide on further tasks for the Agency in particular in the following areas: ... promoting environmentally friendly technologies and processes and their use and transfer within the Community and in third countries.</p>
ETF (European Training Foundation)	Turin	No	<p>Regulation (EEC) No 1360/90 of 7 May 1990, Article 16 - Participation of third countries:</p> <p>1. The Foundation shall be open to the participation of countries which are not members of the European Community and which share the commitment of the Community and the Member States to the provision of aid in the training field to the eligible countries defined in Article 1.</p> <p><u>Note:</u> As ENP partner countries are beneficiaries of the ETF, this provision does not apply to them.</p>
EMCDDA (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction)	Lisbon	Yes	<p>Regulation (EEC) No 302/93 of 8 February 1993, Article 13 - Non-Community countries:</p> <p>1. The Centre shall be open to the participation of those non-Community countries which share the Community's interests and those of its Member States in the Centre's objectives and work, on the basis of agreements entered into between them and the Community on the basis of Article 235 of the Treaty.</p> <p>2. The management board may take a decision on the involvement of experts proposed by non-Community countries in the ad hoc working parties provided for in Article 2(2), subject to an undertaking from the interested parties to observe the rules referred to in Article 6.</p> <p><u>Note:</u> In July 2006, a political agreement was reached between the European Parliament and the Council on a recast of the EMCDDA regulation. This recast is expected to enter</p>

			<p>into force still in 2006 and will replace Regulation (EEC) No 302/93.</p> <p>The relevant article will then read: Article 21 - Participation of third countries - The Centre shall be open to the participation of any third country that shares the interest of the Community and of its Member States in the Centre's objectives and work, on the basis of agreements entered into between such third countries and the Community on the basis of Article 300 of the Treaty.</p>
EMEA (European Agency for the Evaluation of Medicinal Products)	London	No	Regulation (EEC) No 2309/93 of 22 July 1993
OHIM (Office for Harmonisation in the Internal Market)	Alicante	No	Regulation (EC) No 40/94 of 20 December 1993 Regulation (EC) No 6/2002 of 12 December 2001
EU-OSHA (European Agency for Safety and Health at Work)	Bilbao	Yes	Regulation (EC) No 2062/94 of 18 July 1994, Article 9 - Observers: The Administrative Board may, after consulting the Commission, invite representatives of non-member countries, of Community institutions and bodies and of international organisations as observers.
CPVO (Community Plant Variety Office)	Angers	No	Regulation (EC) No 2100/94 of 27 July 1994
CDT (Translation Centre for the bodies of the EU)	Luxembourg	No	Regulation (EC) No 2965/94 of 28 November 1994

<p>EUMC (European Monitoring Centre on Racism and Xenophobia)</p>	<p>Vienna</p>	<p>Yes</p>	<p>Regulation (EC) No 1035/97 of 2 June 1997</p> <p>Article 4 - European Racism and Xenophobia Information Network (Raxen): 3. The Centre may also enter into contractual relations, on an ad hoc basis and for specific tasks, with bodies that are not part of Raxen.</p> <p>Article 7 - Cooperation with national and international organisations: 1. To help it carry out its tasks, the Centre shall cooperate with organisations in the Member States or international, governmental or non-governmental organisations competent in the field of racist and xenophobic phenomena.</p> <p>3. Should agreements with other international organisations or with third countries prove necessary for the Centre to carry out its tasks efficiently, the Community shall, following the same procedure as mentioned above, enter into such agreements, on behalf of the Centre.</p>
<p>EAR (European Agency for Reconstruction)</p>	<p>Thessalonica</p>	<p>No</p>	<p>Regulation (EC) No 2454/1999 of 15 November 1999</p>

<p>EFSA (European Food Safety Authority)</p>	<p>Parma</p>	<p>Yes</p>	<p>Regulation (EC) No 178/2002 of 28 January 2002</p> <p>Article 49 - Participation of third countries: The Authority shall be open to the participation of countries, which have concluded agreements with the European Community by virtue of which they have adopted and apply Community legislation in the field covered by this Regulation.</p> <p>Arrangements shall be made under the relevant provisions of those agreements, specifying in particular the nature, extent and manner in which these countries will participate in the Authority's work, including provisions related to participation in the networks operated by the Authority, inclusion in the list of competent organisations to which certain tasks may be entrusted by the Authority, financial contributions and staff.</p> <p>Article 50 - Rapid alert system: 6. Participation in the rapid alert system may be opened up to applicant countries, third countries or international organisations, on the basis of agreements between the Community and those countries or international organisations, in accordance with the procedures defined in those agreements. The latter shall be based on reciprocity and shall include confidentiality measures equivalent to those applicable in the Community.</p>
<p>EMSA (European Maritime Safety Agency)</p>	<p>Lisbon</p>	<p>Yes</p>	<p>Regulation (EC) No 1406/2002 of 27 June 2002, Article 17 - Participation of third countries:</p> <p>1. The Agency shall be open to the participation of third countries, which have entered into agreements with the European Community, whereby they have adopted and are applying Community law in the field of maritime safety and prevention of pollution by ships.</p> <p>2. Under the relevant provisions of these agreements, arrangements will be developed which shall, inter alia, specify the nature and the extent of the detailed rules for the participation of these countries in the work of the Agency, including provisions on financial contributions and staff.</p>

<p>EASA (European Aviation Safety Agency)</p>	<p>Cologne</p>	<p>Yes</p>	<p>Regulation (EC) No 1592/2002 of 15 July 2002, Article 18(2) - International relations:</p> <p>The Agency may cooperate with the aeronautical authorities of third countries and the international organisations competent in matters covered by this Regulation in the framework of working arrangements concluded with those bodies, in accordance with relevant provisions of the Treaty.</p> <p>The Regulation differentiates between “participation” and “cooperation”:</p> <p>Participation in EASA: Article 55 is relevant only for Ukraine and potentially, Moldova, Georgia, Armenia, and Azerbaijan (JAA membership required)</p> <p>Cooperation with EASA: Articles 9 and 18 relevant for all ENP partners save for the Palestinian Authority which is not a Contracting Party to the Chicago Convention.</p>
<p>ENISA (European Network and Information Security Agency)</p>	<p>Heraklion</p>	<p>Yes</p>	<p>Regulation (EC) No 460/2004 of 10 March 2004, Article 24 - Participation of third countries:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The Agency shall be open to the participation of countries, which have concluded agreements with the European Community by virtue of which they have adopted and applied Community legislation in the field covered by this Regulation. 2. Arrangements shall be made under the relevant provisions of those arrangements, specifying in particular the nature, extent and manner in which these countries will participate in the Agency's work, including provisions related to participation in initiatives undertaken by the Agency, financial contributions and staff.

<p>ECDC (European Centre for Disease Prevention and Control)</p>	<p>Stockholm</p>	<p>Yes</p>	<p>Regulation (EC) No 851/2004 of 21 April 2004, Article 30 - Participation of third countries:</p> <p>1. The Centre shall be open to the participation of countries, which have concluded agreements with the Community by virtue of which they have adopted and apply legislation of equivalent effect to Community legislation in the field covered by this Regulation.</p> <p>2. Arrangements shall be made under the relevant provisions of those agreements, specifying in particular the nature, extent and manner in which those countries are to participate in the Centre's work, including provisions relating to participation in the networks operated by the Centre, inclusion in the list of competent organisations to which certain tasks may be entrusted by the Centre, financial contributions and staff.</p>
<p>ERA (European Railway Agency)</p>	<p>Lille-Valenciennes</p>	<p>Yes (European partners)</p>	<p>Regulation (EC) No 881/2004 of 29 April 2004, Article 36 - Participation by third countries:</p> <p>1. The Agency shall be open to participation by European countries which have concluded agreements with the Community, whereby the countries concerned have adopted and are applying Community legislation in the field covered by this Regulation.</p> <p>2. In accordance with the relevant provisions of the above-mentioned agreements, arrangements shall be made which shall specify the detailed rules for participation by these countries in the work of the Agency, in particular the nature and extent of such participation. These arrangements shall include, inter alia, provisions on financial contributions and staff. They may provide for representation, without vote, on the Administrative Board.</p>

<p>FRONTEX (European Agency for the Management of Operational Cooperation at the External Borders of the Member States of the EU)</p>	<p>Warsaw</p>	<p>Yes</p>	<p>Regulation (EC) No 2007/2004 of 26 October 2004, Article 14 - Facilitation of operational cooperation with third countries and cooperation with competent authorities of third countries:</p> <p>In matters covered by its activities and to the extent required for the fulfilment of its tasks, the Agency shall facilitate the operational cooperation between Member States and third countries, in the framework of the European Union external relations policy. The Agency may cooperate with the authorities of third countries competent in matters covered by this Regulation in the framework of working arrangements concluded with these authorities, in accordance with the relevant provisions of the Treaty.</p>
<p>GALILEO-European GNSS Supervisory Authority</p>	<p>to be determined</p>	<p>Yes</p>	<p>Regulation (EC) No 1321/2004 of 12 July 2004, Article 21 - Participation of third countries:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The Authority shall be open to the participation of third countries, which have entered into agreements with the European Community to this effect. 2. Under the relevant provisions of these agreements, arrangements shall be developed specifying, in particular, the nature, extent and manner in which these countries will participate in the work of the Authority, including provisions relating to participation in the initiatives undertaken by the Authority, financial contributions and staff. 3. The participation of any third country in the Authority shall be submitted for approval to the Council.
<p>CFCA (Community Fisheries Control Agency)</p>	<p>Vigo</p>	<p>Yes (cooperation as described in Article 4)</p>	<p>Council Regulation (EC) No 768/2005 of 26 April 2005</p> <p>Article 4 with provisions on tasks relating to the international obligations of the Community relating to control and inspections allows the Agency, at the request of the Commission, to assist the Community and Member States in their relations with third countries and regional international fisheries organisations of which the Community is a member. The Agency may, at the request of the Commission, cooperate with the competent authorities of third countries in matters relating to control and inspection in the framework of agreements concluded between the Community and such countries.</p>

			The Agency may, with its field of competence, carry out on behalf of Member States tasks under international fisheries agreements to which the Community is party.
--	--	--	--

EU 2st and 3rd pillar agencies			
ISS (European Institute for Security Studies)	Paris	Yes	<p>Council Joint Action of 20 July 2001, Article 17 - Visiting researchers:</p> <p>Visiting researchers may for limited time periods be seconded to the Institute by Member States and Third States, after agreement by the Director, to participate in the activities of the Institute in accordance with Article 2.</p>
EUSC (European Union Satellite Centre)	Torrejón de Ardoz	Yes (limited eligibility)	<p>Council Joint Action of 20 July 2001, Article 21 - Association of third States:</p> <p>Non-EU European NATO members and other States which are candidates for accession to the EU shall be entitled to be involved in the Centre's activities in accordance with the Provisions set out in the Annex.</p>
EDA (European Defence Agency)	Brussels	Yes	<p>Council Joint Action 2004/551/CSFP of 12 July 2004, Article 23 - Participation of third parties:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Third parties may contribute to a particular ad hoc project or programme, established in accordance with Articles 20 or 21, and to the budget associated with it. The Steering Board shall, acting by qualified majority, approve as necessary ad hoc arrangements between the Agency and third parties for each particular project or programme. 2. For projects established under Article 20, the contributing Member States meeting with the Steering Board shall approve any necessary modalities with the relevant third parties relating to their contribution. 3. For projects established under Article 21, the contributing Member States shall

			decide any necessary modalities with the relevant third parties relating to their contribution. 4. Where the Community contributes to an ad hoc project or programme, the Commission shall participate in the decisions referred to in paragraphs 2 and 3.
EUROPOL (European Police Office)	The Hague	Yes	Council Act of 26 July 1995 drawing up the Convention on the establishment of a European Police Office (Europol Convention); Council Act of 3 November 1998 laying down rules governing Europol's external relations with third States and third bodies
EUROJUST (The European Union's Judicial Cooperation Unit)	The Hague	Yes	Council Decision of 28 February 2002 Setting up Eurojust
CEPOL (European Police College)	Bramshill	Yes	Council Decision of 22 December 2000 establishing a European Police College, and Council Decision 2005/681/JHA of 20 September 2005- Article 8 paragraph 2 & 3: CEPOL may co-operate with national training institutes of non-MS of the EU, [...] The Governing Board may authorise the Director of CEPOL to negotiate co-operation agreements with [...] the above-mentioned bodies. Such co-operation agreements may be concluded only with the authorisation of the Governing Board. And [...] those with bodies of non-MS can only be concluded after the approval of the Council has been obtained.

Community agencies proposed or under inter-institutional negotiation			
ECA (European Chemicals Agency)	Helsinki		Commission proposal COM(2003) 644
European Gender Institute	to be determined		
EFRA (European Union Agency for Fundamental Rights)	Vienna		Commission proposal COM(2005) 280

Annex C

List on the potential for ENP partners to participate in Community programmes

Policy area	Title	Provisions for opening up to ENP countries	Possibilities for participation of/cooperation with ENP partners
<i>Financial control</i>	HERCULE II	Yes	<p><i>Proposal for a Decision of the European Parliament and the Council for the amendment and extension of Decision 804/2004/EC on the Hercule programme</i></p> <p>The Hercule programme finances actions aimed at improving the protection of the Community's financial interests. It finances training, seminars, dissemination of best practices, associations involved in protection of the EC's financial interests, etc.</p> <p>The programme provides that, in order to promote activities combating fraud and any other illegal activities detrimental to the Community's interests outside the territory of the European Union, including the fight against cigarette smuggling and counterfeiting, expenditure relating to the participation of certain other third countries and the countries covered by the European Neighbourhood Policy is also considered eligible.</p>
	Pericles	Yes	<p><i>Proposal for a Council Decision amending and extending Decision 2001/923/EC establishing an exchange, assistance and training programme for the protection of</i></p>

		<p><i>the Euro against counterfeiting (the “Pericles” programme)</i></p> <p>Pericles, the Community programme for exchange, assistance and training in the protection of the Euro against counterfeiting, is designed to support and supplement the measures undertaken by the Member States and in existing programmes to protect the Euro against counterfeiting. Such measures include information exchange (seminars, workshops, meetings and conferences), placements and exchanges of staff, as well as technical, scientific and operational back-up. The proposal for extension covers the period 2007-2013.</p> <p>Projects under the programme may emanate from the Member States’ competent authorities or from the Commission. In addition, the programme foresees that it shall, if necessary, be open to non-member countries in so far as appropriations are available in the Community budget, under conditions and in accordance with arrangements to be agreed with those countries.</p>
--	--	--

<p><i>Trade-related, market and regulatory reform, innovation</i></p>	<p>Customs 2013, Fiscalis 2013</p>	<p>Yes</p>	<p><i>Commission proposals on the Community programmes Customs 2013 and Fiscalis 2013 - COM(2006) 201 and 202</i></p> <p>The objectives of these two programmes include:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Customs 2013: to improve cooperation between the customs authorities of the Community and third countries, in particular the partner countries of the European Neighbourhood Policy • Fiscalis 2013: to improve cooperation with the tax authorities of third countries, in particular the partner countries of the European Neighbourhood Policy. <p>Respective Articles 3(3): The programme may also be open to the participation of certain partner countries of the European Neighbourhood Policy if these countries have reached a sufficient level of approximation of the relevant legislation and administrative methods to those of the Community and in accordance with provisions to be determined with those countries following the establishment of framework agreements concerning their participation in Community programmes.</p>
---	---	------------	---

	Competitiveness and Innovation Framework Programme	Yes	<p><i>Proposal establishing a Competitiveness and Innovation Framework Programme - COM(2005) 121</i></p> <p>The Framework Programme shall have the following objectives:</p> <p>(a) to foster the competitiveness of enterprises and in particular SMEs;</p> <p>(b) to promote innovation including eco-innovation.</p> <p>The objectives of the Framework Programme shall be pursued through the implementation of the following specific programmes established in Title II, hereinafter “the specific programmes”:</p> <p>(a) the Entrepreneurship and Innovation programme;</p> <p>(b) ...</p> <p>Article 4: The Framework Programme shall be open to the participation of:</p> <p>(d) other third countries, when agreements so allow.</p>
<i>Employment</i>	Community Programme for Employment and Social Solidarity - PROGRESS	No	<p><i>Decision No .../2006/EC of the European Parliament and of the Council of 24 October 2006 establishing a Community Programme for Employment and Social Solidarity - Progress</i></p> <p>Article 16: only open to EFTA/EEA countries, candidate countries and western Balkan countries included in the stabilisation and association process</p>

<i>Consumer protection</i>	Programme of Community Action in the field of Consumer Policy	Yes	<p><i>Proposal establishing a Programme of Community Action in the field of Consumer Policy 2007-2013 - COM(2006) 235</i></p> <p>The objective of the programme is to complement and support policies of the Member States in this field.</p> <p>Article 10: The programme shall be open to the participation of third countries, in particular countries covered by the European Neighbourhood Policy, in accordance with conditions laid down in the respective bilateral or multilateral agreements establishing the general principles for their participation in Community programmes.</p>
<i>Agriculture and fisheries</i>	European Agricultural Fund for Rural Development	No	<i>Proposal on support for rural development by the European Agricultural Fund for Rural Development - COM(2005) 490</i>
	Common Agricultural Policy	No	<i>Proposal on the financing of the Common Agricultural Policy - COM(2005)489</i>
	European Fisheries Fund	No	<i>Proposal on the European Fisheries Fund - COM(2005)497</i>

	Common Fisheries Policy, Law of the Sea	No	<i>Proposal establishing Community financial measures for the implementation of the Common Fisheries Policy and in the area of the Law of the Sea</i>
<i>Justice, freedom and security</i>	Fundamental Rights and Justice	Yes (only as associate in individual projects)	<p><i>Communication and legislative proposals establishing for the period 2007-2013 a Framework Programme on Fundamental Rights and Justice - COM(2005) 122</i></p> <p>The programme comprises five specific programmes covering the following fields:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fight against violence (Daphne) • Drugs prevention and information • Fundamental rights and citizenship • Criminal justice • Civil justice <p>Projects may associate candidate countries not participating in this programme where this would contribute to their preparation for accession, or other third countries not participating in this programme where this serves the objectives of the projects.</p>
	Solidarity and the Management of Migration Flows	No	<i>Communication and legislative proposals establishing a Framework Programme for Solidarity and the Management of Migration Flows for the period 2007-2013 - COM(2005) 123</i>

	Security and Safeguarding Liberties	Yes (only as partner in individual projects)	<p><i>Communication and legislative proposals establishing a Framework Programme on Security and Safeguarding Liberties for the period 2007-2013 - COM(2005) 124</i></p> <p>The programme addresses two challenges:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prevention, preparedness and consequence management of terrorism • Prevention of and fight against crime <p>As regards trans-national projects, third countries and international organisations may participate as partners but are not permitted to submit projects.</p>
<i>Transport</i>	Marco Polo	Yes	<p><i>Proposal establishing a second “Marco Polo” programme for granting Community financial assistance to improve the environmental performance of freight transport systems (“Marco Polo II”) - COM(2004) 478</i></p> <p>The Marco Polo programme supports actions in the freight transport, logistics and other relevant markets. These actions should contribute to maintaining the distribution of freight between the various modes of transport at 1998 levels by helping to shift the expected aggregate increase in international road freight traffic to short sea shipping, rail and inland waterways or to a combination of modes of transport in which road journeys are as short as possible.</p> <p>Among the funding criteria the proposals mention “European dimension – undertakings”: An action must be submitted by at least two independent undertakings established on the territories of two different Member States, or on the territories of one Member State and a close third</p>

			country.
	TEN financing (transport)	No	<p><i>Proposal determining the general rules for the granting of Community financial aid in the field of Trans-European Transport and Energy Networks and amending Council Regulation (EC) No 2236/95 - COM(2005) 475</i></p> <p>The focus of this proposal is on funding internal EC infrastructure. It will therefore not be open to third countries. However, the High Level Group dealing with TEN issues is preparing a report on extending major Trans-European Transport Axes to the ENP partner countries and neighbouring regions.</p>
	GALILEO programme	Yes	<p><i>Proposal on the implementation of the deployment and commercial operating phases of the European Programme on Satellite Radio Navigation - COM(2005) 477</i></p> <p>The Galileo Joint Undertaking is open to the participation of ENP partners and other third countries (for instance, Matimop of Israel is a member of the Galileo Joint Undertaking).</p>
	SESAR programme and Joint Undertaking	Yes	<p><i>Proposal for a Council Regulation establishing the SESAR Joint Undertaking - COM(2005) 602</i></p> <p>SESAR aims at developing a new generation air traffic management system.</p> <p>The Joint Undertaking will have two founding members: the European Community, represented by the Commission, and Eurocontrol. Participation will also be open to any other</p>

			private or public entity, including third countries. A third country can become a member if that country has, at least, signed a horizontal agreement in the field of air transport. To date, Azerbaijan, Georgia, Lebanon, Moldova, Morocco, and Ukraine have either already signed or are in the process of signing such agreements.
<i>Energy</i>	TEN financing (energy)	No	<p><i>Proposal determining the general rules for the granting of Community financial aid in the field of Trans-European Transport and Energy Networks and amending Council Regulation (EC) No 2236/95 - COM(2005) 475</i></p> <p>Due to its focus on internal EC energy networks, no third party participation is envisaged. However, the Commission proposal includes the notion that studies may be supported on the basis of a project as a whole, including its elements outside the territory of the EC.</p>
	Intelligent Energy-Europe programme	Yes	<p><i>Proposal establishing a Competitiveness and Innovation Framework Programme - COM(2005) 121</i></p> <p>The Framework Programme shall have the following objectives:</p> <p>(d) to promote energy efficiency and new and renewable energy sources in all sectors including transport.</p> <p>The objectives of the Framework Programme shall be pursued through the implementation of the following specific programmes established in Title II, hereinafter “the specific programmes”:</p>

			<p>(c) the Intelligent Energy-Europe programme</p> <p>Article 4: The Framework Programme shall be open to the participation of:</p> <p>(d) other third countries, when agreements so allow.</p>
<i>Information society</i>	ICT Policy Support programme	Yes	<p><i>Proposal establishing a Competitiveness and Innovation Framework Programme - COM(2005) 121</i></p> <p>The Framework Programme shall have the following objectives:</p> <p>(c) to accelerate the development of a competitive, innovative and inclusive information society.</p> <p>The objectives of the Framework Programme shall be pursued through the implementation of the following specific programmes established in Title II, hereinafter “the specific programmes”:</p> <p>(b) the ICT Policy Support programme.</p> <p>Article 4: The Framework Programme shall be open to the participation of:</p> <p>(d) other third countries, when agreements so allow.</p>
	Interoperable Delivery of European eGovernment	Yes (co-operation)	<p><i>Decision 2004/387/EC of the European Parliament and of the Council of 21 April 2004 on interoperable delivery of</i></p>

	<p>services to Administrations, Businesses and Citizens (IDABC programme)</p>		<p><i>pan-European eGovernment services to public administrations, businesses and citizens (IDABC)</i></p> <p>The objective of the IDABC programme is to identify, support and promote the development and establishment of pan-European eGovernment services and the underlying interoperable telematic networks supporting the Member States and the Community in the implementation, within their respective areas of competence, of Community policies and activities, achieving substantial benefits for public administrations, businesses and citizens.</p> <p>Article 14(2) Cooperation with other third countries, in implementing projects of common interest and horizontal measures, shall be encouraged, notably with public administrations in Mediterranean countries, the Balkans and eastern European countries. Particular attention shall also be given to international cooperation in support of development and economic cooperation. Related costs shall not be covered by the IDABC programme.</p> <p>A bilateral agreement, such as a memorandum of understanding, would be necessary to ensure participation of ENP partner countries in the IDABC programme. Following this agreement, the ENP partners can participate in projects of common interest and make use of horizontal measures.</p>
	<p>LIFE +</p>	<p>No</p>	<p><i>Proposal concerning the Financial Instrument for the Environment (LIFE+) - COM(2004) 621</i></p> <p>The objective is to provide a more streamlined and</p>

			<p>simplified instrument for environment protection. LIFE+ aims to contribute to the development, implementation, monitoring, evaluation and communication of Community environment policy and legislation as a contribution to promoting sustainable development in the EU.</p> <p>Third country participation is possible for EFTA, candidate as well as Suth-East European pre-candidate countries, only.</p>
<i>Crisis response</i>	Rapid Response	Yes	<p><i>Proposal establishing a Rapid Response and Preparedness Instrument for major emergencies - COM(2005) 113</i></p> <p>The proposal aims to provide a new legal basis for granting Community assistance to civil protection actions in the contexts of preparedness and rapid response. It will supplement the efforts of Member States to protect people, the environment and property by contributing to the effectiveness of systems for responding to major emergencies and the public health effects arising from such emergencies.</p> <p>In principle, as regards funding, the proposed instrument applies to activities within the EU (leaving external crisis response activities of the Community Civil Protection Mechanism to be covered by the Stability Instrument).</p> <p>Article 8: States which are not Member States of the European Union may participate in this Instrument where agreements and procedures so allow.</p>
	European Union Solidarity	No	<i>Proposal establishing the European Union Solidarity Fund</i>

	Fund		<p>- COM(2005) 108</p> <p>The proposal is based on the current EU Solidarity Fund Regulation for providing post-disaster assistance in the aftermath of major crises. The proposal enlarges its scope to cover not only such events resulting from natural disasters but also to include industrial/technological disasters, public health threats and acts of terrorism.</p> <p>Article 1: The scope of participants is limited to Member States and countries negotiating their accession to the EU.</p>
<i>People-to-people issues</i>	Public Health	Yes	<p><i>Proposal establishing a Programme of Community Action in the field of Health 2007-2013 - COM(2006) 234</i></p> <p>The programme shall complement, support and add value to the policies of the Member States and shall contribute to protecting and promoting human health and safety and improving public health.</p> <p>The Commission proposes that the programme be open to third countries, in particular countries in the European neighbourhood in accordance with conditions laid down in the respective bilateral or multilateral agreements establishing the general principles for their participation in Community programmes.</p>
	Lifelong Learning	No	<p><i>Decision No .../2006/EC of the European Parliament and of the Council of 15 November 2006 establishing an action programme in the field of lifelong learning</i></p> <p>This programme aims to foster interchange, cooperation</p>

			<p>and mobility between education and training systems within the Community so that they become a world quality reference.</p> <p><i>Article 7(2): Key activity 1 of the Jean Monnet Programme referred to in Article 3(3)(a) shall also be open to higher education institutions in any other third country.</i></p> <p><i>Article 8: Under the Lifelong Learning Programme, and in accordance with Article 9, the Commission may cooperate with third countries and with the competent international organisations, in particular the Council of Europe, the Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD) and the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation (UNESCO).</i></p> <p>Article 14(2): Up to 1% of the allocations under the Lifelong Learning Programme may be used to support the participation in partnership, project and network actions under the Lifelong Learning Programme of partners from third countries which do not participate in the Lifelong Learning Programme under the provisions of Article 7.</p>
	Culture	No (only cooperation)	<p><i>Proposal establishing the Culture 2007 programme (2007-2013) - COM(2004) 469</i></p> <p>The programme aims to enhance the cultural area common to Europeans through the development of cultural cooperation between creative artists, cultural players and cultural institutions of the countries taking part in the programme, through inter alia trans-national mobility, circulation of works and cultural and artistic products and inter-cultural</p>

			<p>dialogue.</p> <p>Article 5(2): The programme shall also be open to cooperation with other third countries which have concluded Association and Cooperation Agreements with the European Community which include cultural clauses, on the basis of supplementary appropriations and specific procedures to be laid down.</p> <p>Special actions: Support may also be given in this context to cooperation with third countries and international organisations, as set out in Articles 5(2) and 6 of the Decision.</p>
	European Audiovisual Sector (MEDIA 2007)	Yes (subject to conditions)	<p><i>Proposal concerning the implementation of a programme of support for the European audiovisual sector (MEDIA 2007) - COM(2004) 470</i></p> <p>The global objectives of the programme are to preserve and enhance European cultural diversity and its cinematographic and audiovisual heritage and promote inter-cultural dialogue, increase the circulation of European audiovisual works inside and outside the European Union and strengthen the competitiveness of the European audiovisual sector.</p> <p>Article 8(2): The programme is also open to the participation of States which are parties to the Council of Europe Convention on Trans-frontier Television ..., assuming that supplementary appropriations are received in compliance with the conditions to be agreed upon between the parties concerned.</p>

			<p>Article 8(3): Opening up of the programme to European third countries covered by paragraphs 1 and 2 may be subject to prior examination of the compatibility of their national legislation with Community legislation, including Article 6(1)(5) of Directive 89/552/EEC, as amended by Directive 97/36/EC. This provision does not apply to actions under Article 3.</p> <p>Article 8(4): The programme is also open to cooperation with other third countries which have concluded Association and Cooperation Agreements with the European Union incorporating clauses on the audiovisual sector and on the basis of supplementary appropriations and specific arrangements to be agreed upon (<i>comment: at present none of the Partnership and Cooperation Agreements between the EU and the European ENP countries</i>).</p> <p>Further comment: for southern Mediterranean ENP partners, participation in the (external) Euro-Med Audiovisual programme is better tailored to their needs.</p>
	Youth in Action	No (only cooperation)	<p><i>Decision No.../2006/EC of the European Parliament and of the Council of 15 November 2006 establishing the “Youth in Action programme” for the period 2007-2013</i></p> <p>The general objectives of the programme are to promote young people’s active citizenship, to develop solidarity and promote tolerance among young people, to foster mutual understanding between young people in different countries, to contribute to developing the quality of support systems for youth activities and the capabilities of civil society organisations as well as to promote European cooperation in</p>

			<p>the youth field.</p> <p>Article 5(2): The actions in points 2⁹ and 3¹⁰ of the Annex shall be open to cooperation with third countries that have signed agreements with the Community relevant to the youth field, hereinafter referred to as “partner countries”.</p> <p>This cooperation shall be based, where relevant, on additional appropriations from partner countries to be made available in accordance with procedures to be agreed with these countries.¹¹</p>
	Europe for Citizens	No	<p><i>Proposal creating the Citizens for Europe Programme for the period 2007-2013 - COM(2005) 116</i></p> <p>Article 5: open only to EFTA/EEA countries; candidate countries benefiting from a pre-accession strategy, in accordance with the general principles and the general terms and conditions laid down in the framework agreements concluded with these countries for their participation in Community Programmes, and the countries of the Western Balkans, in accordance with the arrangements to be established with these countries under the framework agreements on the general principles for their participation in Community programmes.</p>

⁹ Action 2 is European Voluntary Service.

¹⁰ Point 3, entitled “Youth of the world”, covers cooperation with the neighbouring countries of the enlarged Europe (ENP countries) and other third countries.

¹¹ Comment: A special scheme has been introduced for the Mediterranean countries – the Euro-Med Youth programme: projects submitted by EU organisations are funded by the programme budget (including ENP costs), whereas projects submitted by organisations from ENP countries are funded from external support instruments.

<i>Research and development</i>	Research	-	<p><i>Communication from the Commission on Science and technology, the key to Europe's future – Guidelines for future European Union policy to support research - COM(2004)353</i></p> <p>Only Communication setting out guidelines; no legislative proposal.</p>
	Knowledge for Growth	-	<p><i>Communication on building the European Research Area (ERA) of knowledge for growth - COM(2005) 118</i></p> <p>Only Communication; no legislative proposal.</p>
	Seventh Framework Programme for Research	Yes	<p><i>Proposals concerning the Seventh Framework Programme of the European Community for research, technological development and demonstration activities (2007-2013) and of the European Atomic Energy Community (Euratom) for nuclear research and training activities (2007-2011) - COM(2005) 119</i></p> <p>The Framework Programme provides for third country participation.</p>
<i>Regional policy</i>	European Regional Development Fund	Yes	<p><i>Regulation (EC) No 1080/2006 of the European Parliament and of the Council of 5 July 2006 on the European Regional Development Fund and repealing Regulation (EC) No 1783/1999</i></p> <p>Article 21(3): In the context of cross-border, trans-national and interregional cooperation, the ERDF may finance expenditure incurred in implementing operations or parts of operations on the territory of countries outside the European</p>

			Community up to a limit of 10% of the amount of its contribution to the operational programme concerned, where they are for the benefit of the regions of the Community.
--	--	--	--